

EEN COLLECTIEVE COMPOSTSITE BOUWEN

PRAKTISCHE GIDS

INHOUSTAFEL

Deel 1 - Voor de start van de werken.....	1
Hoofdstuk 1.1 De locatie bepalen.....	1
A. De ideale locatie.....	1
B. Eigendom van het terrein.....	1
Hoofdstuk 1.2 De structuur van de compost.....	2
A. Aantal bakken.....	2
B. Afmetingen van een bak.....	3
C. Betegeling en knaagdierengaas.....	4
Hoofdstuk 1.3 Materiaal dat moet worden aangeschaft in functie van het aantal bakken.	5
A. Aankoop van de bakken.....	5
B. Aankoop van tegels en zand.....	5
C. Aankoop van knaagdierengaas.....	6
D. Aankoop van schroeven.....	6
E. Aankoop van de informatieborden.....	7
Deel 2 - de bodem voorbereiden.....	9
Hoofdstuk 2.1 De grond egaliseren.....	9
A. Hulpmiddelen.....	9
B. Chronologische stappen.....	10
Hoofdstuk 2.2 Zand toevoegen.....	13
A. Hulpmiddelen.....	13
B. Chronologische stappen.....	13
Hoofdstuk 2.3 Betegelen.....	15
A. Hulpmiddelen.....	15
B. Chronologische stappen.....	15
Deel 3 - Bouwen.....	18
Hoofdstuk 3.1 De bakken monteren.....	18
A. Hulpmiddelen.....	18
B. Stappen.....	18
Hoofdstuk 3.2 Het knaagdierengaas plaatsen.....	22
A. Hulpmiddelen.....	22
B. Stappen.....	22
Hoofdstuk 3.3 Informatieborden.....	25
A. Hulpmiddelen.....	25
B. Stappen.....	25

DEEL 1 - VOOR DE START VAN DE WERKEN

HOOFDSTUK 1.1 DE LOCATIE BEPALEN

A. DE IDEALE LOCATIE

Een collectieve compost moet worden geïnstalleerd:

- op een kale bodem, dus niet-gebetonneerd en waterdoorlatend.
- op een zo vlak mogelijke ruimte.
- op meer dan 10 m van een woning.
- op een ondergrond zonder stenen, wortels of gras zodat het eenvoudig te bewerken is.
- idealiter in de buurt van loofbomen:
 - in de schaduw in de zomer.
 - met dode bladeren in de herfst.
 - in de zon in de winter.

WAAROM HEBBEN WE EEN KALE, NIET-GEBETONNEERDE, WATERDOORLATENDE GROND NODIG?

10% van het materiaal dat in de compost wordt gedeponeerd, zal in vloeibare vorm verdwijnen via de niet-gecementeerde tegels die de basis van de compostsite vormen.

Het is belangrijk dat de volgende ruimte wordt voorzien:

- **Minimaal 50 cm aan de zijkanten en achter de compost** om de aanwezigheid van knaagdieren te voorkomen.
- **Minimaal 2 m vóór de compost** om tijdens werken voldoende ruimte voor de bakken te hebben.

B. EIGENDOM VAN HET TERREIN

Zorg ervoor dat de eigenaar van de locatie op de hoogte is gebracht en dat er een gebruiksovereenkomst is getekend tussen hem/haar en de stuurgroep.

HOOFDSTUK 1.2 DE STRUCTUUR VAN DE COMPOST

A. AANTAL BAKKEN

Een collectieve compost bestaat meestal uit 3 tot 5 bakken, afhankelijk van het aantal deelnemers.

- 4 bakken zijn geschikt voor ongeveer veertig gezinnen.
- 5 bakken zijn geschikt voor maximaal 80 gezinnen.

De aanbevolen inrichting is de volgende:

- De **1e bak: voorraad bruin materiaal** (versnipperd materiaal, dode bladeren enz.).
- De **2e bak: stortbak**. Deze bak ontvangt het organische materiaal. Als hij vol is, wordt de inhoud overgeplaatst naar de rijpingsbakken.
- De volgende bakken zijn de **rijpingsbakken**.
- De laatste bak kan indien nodig worden gebruikt om rijpe compost in op te slaan.

Het aantal bakken moet worden aangepast aan de situatie en het aantal gebruikers.

TIPS & TRICKS

Als het enige toegankelijke terrein te steil is of niet lang genoeg enz.

Dan kan men door middel van blokken een compost in de hoogte bouwen met 1, 2 of 3 bakken, afhankelijk van de indeling van het terrein.

AANDACHTSPUNT

Het is niet aanbevolen om een compost met 6 of meer bakken op te zetten, omdat dit het beheer erg zwaar zou maken.

B. AFMETINGEN VAN EEN BAK

Een structuur met meerdere bakken bestaat uit een **volledige bak** en **aangrenzende bakken** die aan de eerste worden vastgekoppeld.

a. 1 volledige bak is 120 x 100 cm, d.w.z. 1.300 l, en bestaat uit:

<https://www.bouwkampioen.be/nl/ecoo-compostbak-120x100cm.html>¹

- 8 planken van 120 x 20 x 4 cm.
- 8 planken van 100 x 20 x 4 cm.
- 4 staanders van 100 cm.
- 6 afstandhouders
- 1 verstevigingslat.
- Schroeven.

b. 1 aangrenzende bak is 120 x 100 cm, d.w.z. 1.300 l, en bestaat uit:

<https://www.bouwkampioen.be/nl/ecoo-aanbouwmodule-compostbak-120-x-100-cm>.

- 4 planken van 120 x 20 x 4 cm.
- 8 planken van 100 x 20 x 4 cm.
- 2 staanders van 100 cm.
- 6 afstandhouders
- 1 verstevigingslat.
- Schroeven.

c. Dak:

<https://www.bouwkampioen.be/nl/ecoo-dakje-compostbak-110x140cm-1300l.html>

- Wordt apart van de bakken verkocht.
- 5 planken van 22 x 140 x 4 cm.

AANDACHTSPUNT

Afhankelijk van de indeling van de compost kan een zesde dakplank nodig zijn.
Meer informatie hierover is terug te vinden in deel 1.3A 'Aankoop van de bakken'.

¹ Website waarnaar de afvalproducent verwijst.

C. BETEGELING EN KNAAGDIERENGAAS

De betegeling heeft twee doelstellingen:

- Vermijden dat de compoststructuur wegzakt of breekt onder het gewicht van het materiaal.
- Voorkomen dat ratten er toegang toe krijgen door het graven van tunnels.

Het is sterk aanbevolen om knaagdierengaas te plaatsen rond de:

- stortbak
- rijpingsbak
- opslagbak voor rijpe compost

TIPS & TRICKS

Het is niet nodig om gaas rond de snipperbak te plaatsen omdat ratten bij een compost aangetrokken worden door:

- bepaalde voedingsmiddelen (brood, vlees, vis en restjes van gekookte maaltijden) die niet welkom zijn in collectieve compost.
- de warmte die de compost afgeeft.

HOOFDSTUK 1.3 MATERIAAL DAT MOET WORDEN AANGESCHAFT IN FUNCTIE VAN HET AANTAL BAKKEN

A. AANKOOP VAN DE BAKKEN

AANDACHTSPUNT

De bakken van gerecycled plastic die de fabrikant verkoopt, zijn 100 cm breed (voor- en achterkant) en 120 cm diep.

We raden aan om **de oriëntatie van de bakken om te keren als er minder dan 2 m rondom de compost is.**

→ bij de leverancier: voorkant = planken van 100; zijkant = planken van 120.

→ onze aanbevelingen: voorkant = planken van 120; zijkant = planken van 100.

Om de oriëntatie van de bakken om te keren, **is de aankoop van afzonderlijke planken vereist.** Alle details vindt u in de fiche 'De juiste bak kiezen' van het standaard budget. Neem indien nodig contact op met Worms.

B. AANKOOP VAN TEGELS EN ZAND

We raden aan om te werken met:

- Betonnen tegels van 30 x 30 x 4 cm
- Rivierzand van 0 tot 6 mm

	Afmetingen		Aantal tegels en zandzakken		
Aantal gekoppelde bakken	Afmetingen van de bakken in cm	Te betegelen oppervlak in cm	Aantal rijen van 4 tegels	Aantal tegels	Minimumaantal benodigde zandzakken
1 bak	142 x 116	150 x 120	5	20	3
2 bakken	267 x 116	270 x 120	9	36	5
3 bakken	392 x 116	420 x 120	14	52	6
4 bakken	517 x 116	540 x 120	18	72	10
5 bakken	642 x 116	660 x 120	22	88	12

TIPS & TRICKS

- Zorg altijd voor **vier extra tegels** want sommige kunnen breken.
- Als er veel tegels moeten worden aangekocht, is het eenvoudiger om **de tegels te laten leveren**. Let op: ze worden alleen geleverd per pallet van 108 stuks.

C. AANKOOP VAN KNAAGDIERENGAAS

We raden aan om gaas van verzinkt staal te plaatsen met de volgende afmetingen:

- Dikte (m): 8 mm.
- Breedte (mm): 67 mm.

Bourguignon Bois verkoopt dit in rollen van 25 m, die vervolgens in stroken van verschillende lengtes moeten worden gesneden.

Neem contact op met Worms voor meer informatie.

	Afmetingen van de stroken in cm			Totale gaaslengte in m
Soort bak	113,5	103,5	93,5	
1 bak van 120 x 100	3	3	6	12,12
2 bakken van 120 x 100	6	6	9	21,43
3 bakken van 120 x 100	9	9	12	30,75
4 bakken van 120 x 100	12	12	15	40,06
5 bakken van 120 x 100	15	15	18	49,38

D. AANKOOP VAN SCHROEVEN

Elementen die geschroefd moeten worden	Aantal					
	Gekoppelde bakken	1	2	3	4	5
Structuur van de bakken	Roestvrijstalen schroeven 5 x 70 Torx	34	58	82	106	130
Knaagdierengaas	Roestvrijstalen schroeven 3 x 20	72	126	180	234	288
Afstandhouders	Roestvrijstalen schroeven 4 x 40 Torx	12	24	36	48	60
De panelen	4 roestvrijstalen schroeven 4 x 20 Torx per bord.					

OPMERKING

De ijzerwaren voor de optionele elementen van de bakken worden beschreven in de hoofdstukken die betrekking hebben op elk van deze optionele elementen.

E. AANKOOP VAN DE INFORMATIEBORDEN

TIPS & TRICKS

Panelen van Dibond (aluminium met laserbedrukking) zijn veel duurzamer dan kunststof vellen.

Worms stelt het volgende voor:

- Pdf-bestanden op maat van de compostplanken (20 cm breed) die gratis ter beschikking worden gesteld. U kunt ze bij een drukker laten afdrukken in Dibond en direct op de planken schroeven: <https://www.wormsasbl.org/nl/panelen/>
- Borden te koop: <https://worms-asbl.myshopify.com/nl/collections/pieces-de-rechange>

Borden die **het gebruik van de verschillende bakken** aanduiden:

Borden die uitleggen **hoe een collectieve of buurtcompost werkt**:

Het bord Buurtcompost wordt geschonken door het Leefmilieu Brussel.

Om deze te ontvangen, neemt u contact op met vzw Worms via collectif@wormsasbl.org.

DEEL 2 - DE BODEM VOORBEREIDEN

HOOFDSTUK 2.1 DE GROND EGALISEREN

AANDACHTSPUNT

Het egaliseren en betegelen van het grondoppervlak zijn de zwaarste bouwfasen. De inspanning is nog zwaarder wanneer de grond sterk aangedrukt is of wortels bevat.

A. HULPMIDDELEN

1. Materiaal

- 9 paaltjes.
- Rubberhamer.
- 1 meetlint van minimaal 5 m.
- Spaden.
- Schoppen.
- Kruiwagen.
- Hark met harde tanden.
- 1 winkelhaak.
- 20 m touw.
- Waterpas, indien mogelijk 1 lange (2 m) en 1 korte (< 50 cm).
- Troffel.
- Handschoenen.

2. Werkkrachten

- 4 tot 6 personen.

OPMERKING

Alle afmetingen van de te betegelen oppervlakken worden gegeven in het daartoe voorziene hoofdstuk, deel 1.3B

3. Tijd

- 2 tot 3 uur.

B. CHRONOLOGISCHE STAPPEN

a. Paaltjes en touw plaatsen

EMPLACEMENT À CREUSER, NIVELER
ET DALLER

Bepaal de uit te graven **oppervlakte**.

Plaats paaltjes in de vier hoeken.

Controleer of **de hoeken recht zijn**.

Gebruik hiervoor een winkelhaak of zorg ervoor dat de diagonalen even lang zijn.

POSER DES PIQUETS AU 4 COINS

TENDRE 1 FICELLE

Span een touw tussen twee andere paaltjes ('2') die iets verder staan dan de twee eerste.

Het touw moet gespannen zijn en de eerste paaltjes net raken.

TENDRE 1 AUTRE FICELLE

Herhaal dit.

UTILISER LE PIQUET 1A POUR
TENDRE 1 AUTRE FICELLE

De **kruisingen van de touwen vormen telkens de hoeken** van de rechthoek die moet worden uitgegraven en geëgaliseerd. U kunt de eerste paaltjes in deze hoeken verwijderen en opnieuw gebruiken. In de volgende stap zullen ze toch vallen.

TIPS & TRICKS

TADAM !

- **Volg de rechte lijn** van een muur, een afsluiting, enz. Zo hebt u een goed referentiepunt.
- De planken van de voor- en achterkant van de bakken zijn allemaal exact 120 cm, d.w.z. de diepte van de betegeling.

b. Graven voor het juiste niveau

Graaf de grond **6 tot 10 cm diep uit** over de volledige oppervlakte die door het touw wordt afgebakend.

Het **laagste punt van het terrein** is het referentiepunt en moet worden uitgegraven tot een diepte van minstens 4 cm.

WAAROM 6 TOT 10 CM?

- De tegels zijn 4 cm hoog en we willen dat ze gelijk liggen met de grond.
- De extra 2 tot 4 cm wordt opgevuld met zand om de grond vlakker te maken.

Let op: maak een mooie rechthoek met **rechte hoeken** waar u de bakken gemakkelijk in kunt plaatsen.

TIPS & TRICKS

- Als u met tape een waterpas aan een plank van 120 cm vastmaakt, hebt u een grote waterpas voor de breedte van uw rechthoek.
- Probeer niet te diep te graven zodat **de zandlaag beperkt blijft**.
- Een hark of troffel kan helpen om de grond vlak te maken.
- Hoe bepaalt u het verschil dat u moet graven tussen het laagste punt en het grondniveau?
 - Plaats de waterpas op de grond met één uiteinde op het hoogste punt.
 - Pas de hoogte van de andere kant aan zodat deze horizontaal is (de bel in het midden).
 - Meet het hoogteverschil tussen de waterpas en de grond. Zo weet u hoe diep u moet graven aan de andere kant.
 - U kunt ook een paaltje plaatsen op de diepte die u hebt bepaald aan de hand van dit hoogteverschil. Dat geeft aan hoe diep u moet graven en valt om zodra u de diepte hebt bereikt.

HOOFDSTUK 2.2 ZAND TOEVOEGEN

Een eerste dunne laag zand wordt op het oppervlak gelegd om het perfect vlak te maken.

WAAROM ZAND?

Zand is een gemakkelijk materiaal om mee te werken. Het is zeer handig voor het effenen van een ruwe, steenachtige of met wortels bedekte ondergrond.

A. HULPMIDDELEN

Materiaal

- Rivierzand 0-6 mm → zie hoeveelheid in deel 1.3B.
- Hark met harde tanden.
- 1 plank van 120 cm lang voor de bakken.
- Waterpas, indien mogelijk 1 lange (2 m) en 1 korte (< 50 cm).
- Tegels → zie hoeveelheid in punt 1.3B.
- Handschoenen.

Werkkrachten

- 4 tot 6 personen.

Tijd

- 30 minuten.

B. CHRONOLOGISCHE STAPPEN

- **Zand verspreiden over het volledige oppervlak**

De bedoeling is om **zo weinig mogelijk zand te gebruiken.**

Het zand helpt om de grond vlak te maken.

- **Het zand aandrukken**

Wanneer het zand aangedrukt is, moet het zandoppervlak minstens **4 cm lager** liggen dan het grondoppervlak.

TIPS & TRICKS

Een plank van 120 cm komt precies overeen met de breedte van de rechthoek.
Met de tegels erop kunt u het zand aandrukken.

HOOFDSTUK 2.3 BETEGELEN

De betegeling heeft twee doelstellingen:

- Voorkomen dat er knaagdieren binnen geraken.
- De structuur in de tijd recht en stabiel houden.

A. HULPMIDDELEN

Materiaal

- Tegels → zie hoeveelheid in punt 1.3B.
- 2 rubberhamers.
- Waterpas, indien mogelijk 1 lange (2 m) en 1 of 2 korte (< 50 cm).
- 1 troffel of 1 plank van 10 x 20 cm.
- 1 buitenborstel of handborstel, indien mogelijk.
- 1 balpen met 4 kleuren (BIC).
- Handschoenen.

Werkkrachten

- 3 tot 4 personen.

Tijd

- 1 tot 2 uur.

B. CHRONOLOGISCHE STAPPEN

- **De eerste rij maken**

Zorg ervoor dat u:

- **Mooi in een rechthoek werkt** en de touwen volgt.
- Zo **vlak** mogelijk werkt:
 - Voeg zand toe of verwijder zand onder de tegel.
 - Tik met de hamer om het zand te verdelen.
 - Controleer regelmatig met een waterpas.

TIPS & TRICKS

Gebruik **een troffel of een kleine plank** van 10 x 20 cm om het oppervlak mooi vlak te maken.

Sla niet te hard met een rubberhamer, **want tegels breken gemakkelijk!**

Zorg ervoor dat u **meer tegels** hebt dan het noodzakelijke aantal.

Loop niet te veel over de tegels tijdens het betegelen om te voorkomen dat ze verschuiven.

AANDACHTSPUNT

Plaats de tegels niet meer dan 6 mm uit elkaar: **er mag geen balpen met 4 kleuren (BIC)** tussen twee tegels kunnen glijden.

OPMERKING

De eerste tegels zijn het moeilijkst te plaatsen.

- De volgende rijen betegelen
- Met zand bestrooien

Strooi een beetje zand op de tegels.

Veeg het **tussen de voegen** van de tegels. Gebruik uw voeten of een borstel.

Als er een ruimte rond de tegels is, **strooi dan ook wat zand rond het betegelde stuk** om te voorkomen dat de tegels verschuiven.

DEEL 3 - BOUWEN

HOOFDSTUK 3.1 DE BAKKEN MONTEREN

A. HULPMIDDELEN

- **Materiaal**
 - Roestvrijstalen TORX-schroeven 5 x 70 mm → zie hoeveelheid in deel 1.3D.
 - 2 of 3 elektrische schroevendraaiers met T20 koppen.
 - De verschillende onderdelen van de bakken → zie deel 1.2B.
- **Werkkrachten**
 - 4 tot 6 personen.
- **Tijd**
 - 1.30 uur.

B. STAPPEN

AANDACHTSPUNTEN

De platte kanten van de staanders zijn altijd naar voren en naar achteren van de compost gericht.

Afhankelijk van de gekozen indeling en het aangekochte materiaal:

→ Als u een geïsoleerde bak monteert:

- De planken van 100 cm komen overeen met die aan de zijkanten.
- De planken van 120 cm komen overeen met de voor- en achterkant.

→ Als u aan elkaar gekoppelde bakken monteert:

- En u beschikt over minder dan 2 m achter de compost:
 - De planken van 100 cm komen overeen met die aan de zijkanten.
 - De planken van 120 cm komen overeen met de voor- en achterkant.
- En u beschikt tussen 50 cm en 2 m achter de compost:
 - De planken van 120 cm komen overeen met die aan de zijkanten.
 - De planken van 100 cm komen overeen met de voor- en achterkant.

Plaats het materiaal naast de betonnen tegels.

Zet de planken aan elkaar **vanaf het laagste niveau van de bakken** in de staanders.

TIPS & TRICKS

Een **rubberen hamer** is erg handig om de planken in de gleuven van de staanders te tikken.

Zorg ervoor dat alles recht is en dat de planken **goed** in de staanders zitten en vastschroeven.

AANDACHTSPUNTEN

Voor het laagste niveau: draai één schroef per plank op $\frac{1}{3}$ van de hoogte en bevestig ze aan de binnenkant van de bakken.

Later wordt er nog een schroef ingedraaid op $\frac{2}{3}$ van de hoogte van deze eerste planken om de structuur zoveel mogelijk te stabiliseren.

Schroef de eerste plank van de voorkanten vast.

Dit is de enige plank die moet worden vastgezet.

De planken moeten helemaal tot tegen de binnenkant van de gleuven geschoven worden van de staanders waarin ze bevestigd worden.

Zet alle bakken in elkaar **niveau per niveau**:

TIPS & TRICKS

De ruimtes tussen de niveaus komen overeen met de breedte van een plank.

Een horizontale plank op het onderste niveau zorgt ervoor dat de plank die u wilt installeren zich op de juiste hoogte bevindt.

U hoeft de planken niet aan de voorkant van de bakken te plaatsen, zo vermijdt u dat ze vastgeschroefd worden.

Schuif de vast te schroeven plank tussen de twee staanders.

Zorg ervoor dat ze volledig in de gleuf zit.

Schroef de zij- en achterplanken aan elkaar met **1 schroef in het midden** van de plank.

Herhaal dit voor niveau 2 en 3 van alle bakken.

AANDACHTSPUNT

Schroef de planken aan de voorkant van de bak niet vast, **ze moeten verwijderbaar blijven.**

Monteer het **laatste niveau**:

De laatste plank mag niet boven de staanders uitsteken, dus pas de tussenruimte met de onderste plank hierop aan.

Het is niet meer nodig om horizontale planken te gebruiken om een tussenruimte van 4 cm te creëren.

Vergeet niet om de tweede schroeven op de planken van het eerste niveau vast te draaien.

HOOFDSTUK 3.2 HET KNAAGDIERENGAAS PLAATSEN

A. HULPMIDDELEN

- Materiaal

- De stroken anti-knaagdierengaas → zie het aantal planken en hun afmetingen in deel 1.3C.
- Roestvrijstalen Torx-schroeven 3 x 20 mm en 4 x 40 mm → zie het aantal in paragraaf 1.3D.
- 2 of 3 elektrische schroevendraaiers met Z1, T1 en T20 koppen.
- d. 1 slijpmachine.
- e. Handschoenen, gehoorbescherming en een veiligheidsbril voor de slijpmachine.

- Werkkrachten

- 2-6 personen, afhankelijk van het aantal elektrische schroevendraaiers.
- 1 duo per elektrische schroevendraaier.

- Tijd

- D. 1 tot 3 uur, afhankelijk van het aantal elektrische schroevendraaiers.

B. STAPPEN

- Het knaagdierengaas knippen

Snijd het gaas langs de buitenkant door en **bescherm uzelf** met gehoorbescherming, handschoenen en een veiligheidsbril.

Leer hoe u een slijpmachine moet gebruiken als u dit nog nooit eerder hebt gedaan.

Snijd de stroken in de juiste afmetingen zoals aangegeven in deel 1.3C.

TIPS & TRICKS

De rollen zijn strak gewikkeld, dus om ze veilig door te snijden moet:

- Het gaas op een tafel liggen.
- Het gaas plat gehouden worden met 2 klemmen.
- De rol strak gehouden worden met ducttape.

AANDACHTSPUNTEN

- F. Hanteer knaagdierengaas met handschoenen, want de randen kunnen scherp zijn.

- Bevestig het gaas aan de zijkanten en de bodem van de bakken

Maak de stroken vast aan de binnenkant van de bakken.

Gebruik **8 roestvrijstalen Torx-schroeven 3x20** per strook:

4 bovenaan en 4 onderaan.

Plaats slechts één rij stroken tussen twee aangrenzende bakken.

TIPS & TRICKS

- Werk met twee per elektrische schroevendraaier en gaasstrook om te zorgen dat het gaas **effen is**: één persoon houdt de strook vast terwijl de ander schroeft.
- Als u met weinig bent: bevestig eerst alle stroken met een schroef aan elk uiteinde en een in het midden, daarna kan iedereen de stroken afzonderlijk vastschroeven.
- Het is niet nodig om gaas rond de bak met bruin materiaal te plaatsen.

- **Bevestig het gaas aan de verwijderbare voorkanten**

Plaats de afstandhouders van de voorste planken **tegen de staanders**.

AANDACHTSPUNT

Er mag geen ruimte zijn tussen:

- de afstandhouders en staanders
- de afstandhouders en het gaas na de plaatsing.

Plaats een strook gaas tussen de twee afstandhouders, aan de buitenkant van de bak.

Schroef de gaasstrook **alleen vast aan de bovenplank** met 3x20 roestvrijstalen Torx-schroeven.

Zodra de stroken bevestigd zijn, **moeten de planken omgedraaid worden** zodat het gaas zich aan de binnenkant bevindt.

Bevestig de afstandhouders **aan de bovenste plank** met 2 roestvrijstalen Torx-schroeven 4x40 mm.

HOOFDSTUK 3.3 INFORMATIEBORDEN

A. HULPMIDDELEN

- **Materiaal**
 - Schroeven → zie deel 1.3D.
 - Elektrische schroevendraaier.
 - Borden → zie deel 1.3E.
- **Werkkrachten**
 - 2 personen.
- **Tijd**
 - 15 minuten.

B. STAPPEN

Schroef de borden die het gebruik van de verschillende bakken aangeven op de bovenste plank aan de voorkant van elke bak.

Er zijn verschillende manieren om de borden te plaatsen en uit te leggen hoe een collectieve compost werkt:

- op een muur naast de compost
- op een schoon bord
- op de compostbakken

AANDACHTSPUNT

Kies bij voorkeur een locatie dicht bij de compost, op ooghoogte en waar mensen dichtbij genoeg kunnen komen om het bord te lezen. Plaats ze bijvoorbeeld niet achter de compost.

De pluggen om de borden aan de muur te bevestigen, worden hier niet beschreven.